

Regulamin Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego - tekst ujednolicony

ROZDZIAŁ I Organizacja Sądu Polubownego

I. Zasady ogólne

§ 1.

1. Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, zwany dalej „Sądem Polubownym” jest stałym sądem polubownym właściwym do rozpoznawania sporów o prawa majątkowe oraz o prawa niemajątkowe mogące stanowić przedmiot ugody sądowej, między uczestnikami rynku finansowego, w szczególności sporów wynikających ze stosunków umownych między podmiotami podlegającymi nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego, zwanej dalej „KNF”, a odbiorcami usług świadczonych przez te podmioty
2. Podmioty nadzorowane oraz odbiorcy usług finansowych są stronami postępowania przed Sądem Polubownym.
3. Siedzibą Sądu Polubownego jest siedziba Urzędu KNF.

§ 2.

1. Podstawą do rozstrzygnięcia sporu przez Sąd Polubowny jest zapis na Sąd Polubowny, zawarty z zachowaniem przepisów art. 1162 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, zwanej dalej: „Kodeksem postępowania cywilnego”. Jeżeli powstały spór nie jest objęty zapisem, strona zamierzająca skierować do Sądu Polubownego pozew może zwrócić się do Sekretarza Sądu z wnioskiem o zapytanie drugiej strony, czy zgadza się ona na rozstrzygnięcie sporu przez Sąd Polubowny. Zgoda wyrażona w terminie zakreślonym przez Sekretarza jest równoznaczna z zawarciem zapisu.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może być zawarty w pozwie. Jeśli jest wnoszony przed wniesieniem pozwu, powinien co najmniej identyfikować drugą stronę i wskazywać jej adres do doręczeń oraz określać przedmiot sporu i podstawę prawną żądania.
3. Uzyskanie zgody pozwanego, o której mowa w ust. 1 należy do powoda. Pozwany wyrażając zgodę, w przypadku spraw, o których mowa w § 18 ust. 3, wskazuje jednocześnie arbitra.
4. O wyniku działań, o których mowa w ust. 1 zd. 2, Sekretarz informuje powoda i Prezesa Sądu niezwłocznie po uzyskaniu stanowiska pozwanego.
5. Nie uzyskanie zgody o poddanie sporu pod rozstrzygnięcie Sądu Polubownego w terminie o którym mowa w ust. 1 zd. 3 pociąga za sobą zwrot wniosku powodowi wraz z pozwem, jeżeli został wniesiony.

§ 3.

1. Sąd Polubowny rozpoznaje spory o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu wynosi co najmniej 500 zł oraz o prawa niemajątkowe.

2. Prezes Sądu Polubownego może zdecydować o rozpoznaniu sprawy, której wartość przedmiotu sporu jest niższa niż 500 zł, jeżeli powodem jest konsument. W takim wypadku na konsumentcie spoczywa obowiązek uzasadnienia szczególnego charakteru sporu wskazującego na zasadność rozpatrzenia tejże sprawy przez Sąd Polubowny. Niniejsze postanowienie nie wyłącza przepisów o konieczności uzyskania przez powoda zgody pozwanego na rozpatrzenie sprawy przez Sąd Polubowny.

§ 3¹.

1. Sąd Polubowny dąży do rozstrzygnięcia sprawy na pierwszym posiedzeniu, o ile jest to możliwe bez szkody dla wszechstronnego wyjaśnienia sprawy.
2. Sąd Polubowny dąży do rozstrzygnięcia sprawy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, a w sprawie wymagającej zasięgnięcia opinii biegłego – nie dłuższym niż 6 miesięcy.
3. W przypadku przekroczenia terminów określonych w ust. 2, skład Sądu Polubownego wyrokujący w danej sprawie przedstawia Prezesowi Sądu, w ciągu dwóch tygodni od upływu tych terminów, pisemną informację o przyczynach ich przekroczenia wraz ze wskazaniem przewidywanego terminu zakończenia sprawy.
4. Prezes Sądu Polubownego przedstawia corocznie Zgromadzeniu Ogólnemu Arbitrów oraz Przewodniczącemu KNF zbiorczą informację o terminach rozpatrywania spraw przez Sąd Polubowny, z uwzględnieniem przypadków, o których mowa w ust. 3.

II. Arbitrzy i mediatorzy

§ 4.

1. W skład Sądu Polubownego wchodzi nie mniej niż 12 arbitrów i nie więcej niż 39 arbitrów, z których nie mniej niż 1/3 posiada wykształcenie prawnicze.
2. 1/3 maksymalnego składu arbitrów powołuje w drodze zarządzenia Przewodniczący KNF.
3. Pozostałych arbitrów powołuje w drodze uchwały Zgromadzenie Ogólne Arbitrów zwykłą większością głosów - przy obecności co najmniej 1/3 członków Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów, z zastrzeżeniem § 37 ust. 1.
4. Przewodniczący KNF może z ważnych powodów zgłosić sprzeciw wobec kandydata, w terminie 7 dni od daty otrzymania informacji o planowanym terminie jego powołania na arbitra.
5. Zarządzenie, o którym mowa w ust. 2 oraz uchwała, o której mowa w ust. 3, wskazuje dzień wpisu na listę arbitrów. Kadencja arbitra wynosi 3 lata i biegnie od dnia wpisu na listę.
6. Kandydat na arbitra powoływany w drodze uchwały Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów musi uzyskać rekomendację co najmniej 3 członków Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów, złożoną na piśmie do Prezesa Sądu.
7. Po upływie kadencji arbiter uczestniczy w rozpoznawaniu sprawy, która została wszczęta w czasie kadencji.
8. Ta sama osoba może sprawować funkcję arbitra przez więcej niż jedną kadencję.

§ 5.

1. Arbitrem może być każdy, kto:
 - a) wyróżnia się wiedzą oraz doświadczeniem zawodowym w zakresie objętym właściwością Sądu Polubownego,
 - b) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
 - c) daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków arbitra,
 - d) korzysta z pełni praw publicznych,
 - e) posiada wyższe wykształcenie magisterskie,
 - f) nie został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo.
2. Funkcję arbitra Sądu może pełnić członek KNF, jak również pracownik Urzędu KNF.
3. Przy wykonywaniu swych obowiązków arbiter jest bezstronny, niezależny i podlega jedynie powszechnie obowiązującym przepisom prawa. Przed przystąpieniem do orzekania arbiter składa oświadczenie o swej niezależności od stron danego postępowania.
4. Przy wykonywaniu swych obowiązków arbiter i mediator kieruje się zasadami określonymi w *Zasadach etyki arbitrów i mediatorów Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego*, stanowiących załącznik nr 1 do regulaminu.
5. Arbiter nie ujawnia tego, co zgodnie z przepisami prawa stanowi tajemnicę.
6. Arbiter nie może korzystać w interesie własnym lub osoby trzeciej z informacji uzyskanych podczas postępowania lub w związku z nim i takich informacji ujawniać dla celów niezwiązanych z postępowaniem, także po jego zakończeniu.
7. Arbiter nie może ujawniać treści orzeczenia przed ogłoszeniem lub doręczeniem orzeczenia stronom przez Sąd Polubowny.

§ 6.

1. Skreślenie z listy arbitrów następuje w razie:
 - a) śmierci arbitra – na podstawie aktu zgonu lub prawomocnego orzeczenia o uznaniu za zmarłego,
 - b) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych – na podstawie prawomocnego orzeczenia o ubezwłasnowolnieniu,
 - c) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo – na podstawie prawomocnego wyroku skazującego,
 - d) utraty pełni praw publicznych – na podstawie prawomocnego wyroku skazującego,
 - e) rezygnacji z zajmowanego stanowiska – na podstawie pisemnego oświadczenia arbitra,
 - f) upływu kadencji,
 - g) odwołania arbitra na wniosek Prezesa Sądu Polubownego w drodze uchwały Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów podjętej zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 1/3 członków Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów w przypadku:
 - rażącego lub uporczywego uchybienia obowiązkom arbitra,
 - złożenia nieprawdziwego oświadczenia, o którym mowa w § 5 ust. 3,
 - utraty cechy, o której mowa w § 5 ust. 1 lit. c,
 - nieuzasadnionego przekroczenia terminu do rozstrzygnięcia sprawy,
 - wielokrotnej nieusprawiedliwionej nieobecności na Zgromadzeniu Ogólnym Arbitrów.
2. Wniosek o odwołanie arbitra z przyczyn określonych w ust. 1 lit. g może złożyć również Przewodniczący KNF.

3. Dla oddalenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, konieczna jest uchwała Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów podjęta większością 3/4 głosów – przy obecności co najmniej 1/3 członków Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów.

§ 6¹.

1. Zawieszenie arbitra następuje:
 - a) na wniosek arbitra – na czas określony we wniosku,
 - b) na podstawie zarządzenia Przewodniczącego KNF – na czas oznaczony w zarządzeniu.
2. Przewodniczący KNF może zawiesić arbitra w razie długotrwałej choroby lub innych ważnych powodów uniemożliwiających arbitrowi prawidłowe wykonywanie obowiązków.
3. Wzmiankę o zawieszeniu arbitra umieszcza się na liście arbitrów.

§ 7.

1. Przy Sądzie Polubownym działa nie mniej niż 10 mediatorów.
2. Mediatorem może zostać osoba, posiadająca wyższe wykształcenie i mogąca wykazać się kwalifikacjami w zakresie polubownego rozwiązywania sporów oraz wiedzą z zakresu rynków finansowych. Mediatorem może zostać arbiter jak i mediator może zostać arbitrem.
3. Mediatorów powołuje i skreśla z listy Prezes Sądu w porozumieniu z Przewodniczącym KNF w drodze zarządzenia.
4. Zarządzenie, o którym mowa ust. 3 wskazuje dzień wpisu lub skreślenia z listy mediatorów.
5. Do mediatorów stosuje się odpowiednio § 5 ust. 2, § 6 oraz § 6¹, z tym że uprawnienia Zgromadzenia Ogólnego sprawuje Prezes Sądu.

§ 8.

1. Lista arbitrów oraz lista mediatorów jest jawna.
2. Lista arbitrów zawiera następujące dane:
 - a) numer nadawany według kolejności wpisu,
 - b) datę wpisu,
 - c) imię i nazwisko,
 - d) informację o wykształceniu, w tym w szczególności o posiadanym stopniu naukowym,
 - e) informację o doświadczeniu zawodowym,
 - f) wzmiankę o ewentualnym zawieszeniu arbitra.
3. Lista mediatorów zawiera informacje wskazane w ust. 2 pkt. a – e.
4. Podstawą wpisu na listę arbitrów oraz listę mediatorów jest odpowiednio uchwała lub zarządzenie o powołaniu, o których mowa w paragrafach poprzedzających.
5. Lista arbitrów oraz lista mediatorów jest dostępna na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego i w siedzibie Sądu Polubownego.
6. Listę arbitrów oraz listę mediatorów prowadzi sekretarz Sądu Polubownego.

III. Organy Sądu Polubownego

§ 9.

1. Organami Sądu Polubownego są:
 - a) Zgromadzenie Ogólne Arbitrów,
 - b) Prezes Sądu Polubownego oraz
 - c) Sekretarz Sądu Polubownego.
2. Przewodniczący KNF, lub upoważniony przez niego pracownik Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, może uczestniczyć w pracach Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów z prawem wyrażenia opinii.
3. Przewodniczący KNF może zwrócić się do Prezesa Sądu z prośbą o wyjaśnienia w danej kwestii. Prezes Sądu Polubownego zobowiązany jest udzielić pisemnej odpowiedzi w terminie 14 dni od daty otrzymania prośby Przewodniczącego KNF. Przewodniczący KNF może po otrzymaniu wyjaśnień Prezesa Sądu wyrazić na piśmie opinię dotyczącą funkcjonowania Sądu Polubownego. Opinia nie ma charakteru wiążącego.

§ 10.

1. Zgromadzenie Ogólne Arbitrów tworzą arbitrzy Sądu Polubownego.
2. Zgromadzenie Ogólne Arbitrów zwołuje Przewodniczący KNF co najmniej raz w roku.
3. Zgromadzenie Ogólne Arbitrów może zwołać także Prezes Sądu Polubownego, ilekroć uzna to za celowe.
4. Zgromadzenie Ogólne Arbitrów podejmuje uchwały zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej jednej trzeciej ogólnej liczby arbitrów, chyba że regulamin stanowi inaczej.
5. Do kompetencji Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów należy w szczególności:
 - a) ocena funkcjonowania Sądu Polubownego oraz jakości i stabilności jego orzecznictwa,
 - b) wnoszenie projektów zmian w regulaminie Sądu Polubownego,
 - c) powoływanie i odwoływanie pozostałych organów Sądu Polubownego.
6. Głosowania w sprawach personalnych są tajne.

§ 11.

1. Prezesa Sądu Polubownego powołuje Zgromadzenie Ogólne Arbitrów z grona arbitrów w drodze uchwały na dwuletnią kadencję większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej jednej trzeciej członków Zgromadzenia Ogólnego po uprzednim zapoznaniu się z opinią Przewodniczącego KNF. Ta sama osoba może sprawować funkcję Prezesa Sądu Polubownego przez więcej niż jedną kadencję.
2. Prezes Sądu Polubownego reprezentuje Sąd Polubowny na zewnątrz, kieruje jego pracami oraz wykonuje inne czynności przewidziane w regulaminie.
3. Z ważnych powodów Prezes Sądu Polubownego może być odwołany przez Zgromadzenie Ogólne Arbitrów przed upływem kadencji. Uchwałę podejmuje się większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej jednej trzeciej członków Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów po uprzednim zapoznaniu się z opinią Przewodniczącego KNF.
4. Prezes Sądu może pełnić funkcję superarbitra (w tym arbitra w sprawach rozpoznawanych w składach jednoosobowych) na podstawie zgodnego powołania przez strony.

5. Prezes Sądu, niezwłocznie po swoim powołaniu, upoważnia jednego z arbitrów do pełnienia obowiązków Prezesa Sądu w razie jego nieobecności lub niemożności wykonywania obowiązków.

§ 12.

1. Sekretarz Sądu Polubownego kieruje pracami sekretariatu Sądu Polubownego oraz wykonuje inne czynności przewidziane w regulaminie.
2. Sekretarzem Sądu Polubownego jest członek Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów posiadający wykształcenie prawnicze.
3. Prezes Sądu Polubownego przedkłada Zgromadzeniu Ogólnemu Arbitrów kandydaturę Sekretarza Sądu.
4. Sekretarza powołuje i odwołuje Zgromadzenie Ogólne Arbitrów w drodze uchwały na dwuletnią kadencję, większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej jednej trzeciej członków Zgromadzenia Ogólnego po uprzednim zapoznaniu się z opinią Przewodniczącego KNF. Ta sama osoba może sprawować funkcję Sekretarza przez więcej niż jedną kadencję.

§ 13.

1. Obsługę organizacyjną i administracyjną Sądu Polubownego zapewnia Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Koszty postępowania przed Sądem Polubownym reguluje *Taryfa opłat za czynności Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego*, stanowiąca załącznik nr 2 do regulaminu.
3. Wynagrodzenia arbitrów i mediatorów określa Przewodniczący KNF w drodze zarządzenia.
4. Na koszty postępowania składają się
 - a) wpis,
 - b) wydatki Sądu Polubownego.
2. Wydatkami Sądu Polubownego są w szczególności koszty powołania biegłych oraz koszty wykonywania czynności Sądu Polubownego poza siedzibą Sądu Polubownego.
3. Wydatki Sądu Polubownego ponosi tymczasowo strona postępowania, na której wniosek dokonano czynności procesowej, pociągającej wydatek. W szczególności wydatki związane z uczestnictwem w rozprawie świadków obciążają tymczasowo stronę, która wnosi o powołanie świadka.
4. W toku postępowania Sąd Polubowny może wezwać strony do złożenia zaliczki na pokrycie przewidywanych wydatków Sądu Polubownego i uzależnić dalsze postępowanie od jej wniesienia.
5. Ostateczne rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zapada z urzędu w orzeczeniu kończącym postępowanie.
6. Należności tytułem kosztów postępowania wpłaca się na rachunek bankowy wskazany przez Sąd Polubowny.
7. W sprawach dotyczących kosztów postępowania przed Sądem Polubownym przy KNF stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, innych ustaw oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych właściwych dla regulacji kosztów sądowych w sprawach cywilnych, z tym, że maksymalna wysokość kosztów zastępstwa

procesowego nie może przekraczać dwukrotności stawek minimalnych, o której mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1348 z późn. zm.).

ROZDZIAŁ II

Postępowanie przed Sądem Polubownym

I. Zasady ogólne postępowania

§ 14.

1. Postępowanie przed Sądem Polubownym prowadzone jest w języku polskim.
2. Postępowanie przed Sądem Polubownym składa się z:
 - a) postępowania wstępnego,
 - b) postępowania mediacyjnego,
 - c) właściwego postępowania polubownego,
 - d) wyrokowania,
 - e) czynności końcowych.
3. Miejscem rozstrzygania sporów i prowadzenia mediacji jest siedziba Sądu Polubownego. Skład orzekający lub mediator mogą, mając na uwadze szybkość prowadzonego postępowania, wyznaczyć inne miejsce prowadzenia postępowania lub mediacji, w takim jednak wypadku strony obowiązane są pokryć wynikające stąd dodatkowe koszty.

§ 15.

1. Postępowanie wstępne obejmuje czynności zmierzające do należytego przygotowania przebiegu postępowania mediacyjnego lub właściwego postępowania polubownego. Czynności tych dokonuje Prezes Sądu Polubownego, chyba że regulamin stanowi inaczej.
2. Do czynności, o których mowa w ust. 1 należą w szczególności:
 - a) sprawdzenie właściwości Sądu Polubownego, w tym w szczególności ważności zapisu na sąd polubowny,
 - b) określenie przedmiotu sporu i jego wartości,
 - c) wyznaczenie wysokości wpisu lub sprawdzenie poprawności jego określenia przez powoda,
 - d) wyznaczenie składu orzekającego.
3. Skład orzekający, w celu należytego przygotowania rozprawy, może nałożyć na strony obowiązek składania pism przygotowawczych. Skład orzekający określa w drodze zarządzenia termin i kolejność składania tych pism oraz wymogi co do ich treści.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, skład orzekający może nałożyć na strony obowiązek zamieszczenia w pismach przygotowawczych wszystkich twierdzeń stron oraz faktów i dowodów na ich poparcie pod rygorem ich pominięcia w dalszym postępowaniu (prekluzja), z tym, że na odbiorcę usług finansowych obowiązek ten może być nałożony

jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Twierdzenia, fakty i dowody nie zgłoszone w czasie właściwym skład orzekający uwzględni jedynie wówczas, gdy ich podniesienie w czasie właściwym nie było możliwe lub potrzeba powołania się na nie powstała później.

5. Twierdzenia, fakty i dowody, o których mowa w zdaniu ostatnim ust. 4, strona winna podać do wiadomości sądu w terminie dwóch tygodni od ich zaistnienia lub powstania potrzeby powołania się na nie. Dla odbiorcy usług finansowych termin ten wynosi jeden miesiąc, przy czym w szczególnie uzasadnionych wypadkach skład orzekający może, w drodze postanowienia, termin ten wydłużyć. Na postanowienie o wydłużeniu lub odmowie wydłużenia terminu zażalenie nie przysługuje.

§ 16.

1. Powód wnosi pozew na piśmie do sekretariatu Sądu Polubownego.
2. Pozew powinien odpowiadać wymogom pozwu, określonym w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.
3. Do pozwu załącza się, z zastrzeżeniem ust. 4, wspólne oświadczenie powoda i pozwanego wskazujące arbitra.
4. W przypadku spraw, o których mowa w § 18 ust. 3, powód załącza do pozwu oświadczenie wskazujące arbitra. Arbitra można wskazać wyłącznie z listy arbitrów Sądu Polubownego.

§ 17.

1. Pozew jest odrzucany jeżeli:
 - a) droga sądowa jest niedopuszczalna,
 - b) Sąd Polubowny nie jest właściwy,
 - c) w sprawie o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sąd państwowy oddalił zarzut zapisu na sąd polubowny, pozwany nie podniósł takiego zarzutu w terminie, albo sprawa została już prawomocnie osądzona,
 - d) jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy albo nie jest należycie reprezentowana i nie usunie tego braku w terminie dwóch tygodni od daty wezwania przez Sekretarza Sądu Polubownego
2. Pozew jest zwracany jeżeli:
 - a) nie uzyskano zgody pozwanego na poddanie sporu pod rozstrzygnięcie tego Sądu w terminie o którym mowa w § 2 ust. 1 zd. 3,
 - b) nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w § 16 ust. 2,
 - c) nie opłacono wpisu lub opłacono go w nieprawidłowej wysokości, o ile brak ten nie zostanie usunięty zgodnie z wymogami przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.
3. Postanowienia w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2 wydaje na posiedzeniu niejawnym Sekretarz Sądu Polubownego.
4. Na postanowienie o odrzuceniu lub zwrocie pozwu służy zażalenie do Prezesa Sądu Polubownego. Zażalenie składa się w terminie 30 dni od daty otrzymania postanowienia.
5. Prezes Sądu Polubownego rozstrzyga ostatecznie o kwestiach, o których mowa w ust. 1 i 2, na posiedzeniu niejawnym w terminie 14 dni od dnia otrzymania zażalenia.

§ 18.

1. We właściwym postępowaniu polubownym, z zastrzeżeniem ust. 2, ust. 3 i ust. 4, skład orzekający stanowi jeden arbiter. Jeżeli do pozwu nie załączono, zgodnie z § 16 ust. 3, wspólnego oświadczenia stron o wyborze arbitra, Prezes Sądu Polubownego wyznacza arbitra i informuje strony o osobie wyznaczonego arbitra.
2. Arbiter, o którym mowa w ust. 1 pełni funkcję superarbitra.
3. W składzie trzech arbitrów rozpoznawane są sprawy których wartość przedmiotu sporu przekracza 50 000 zł. Jeżeli pozwany nie wskazał arbitra łącznie z udzieleniem zgody, o której mowa w § 2 ust. 3 zd. 2 albo powód nie złożył oświadczenia, o którym mowa w § 16 ust. 4, Prezes Sądu Polubownego wzywa odpowiednio pozwanego lub powoda do wyznaczenia arbitra w terminie 14 dni od daty doręczenia wezwania. W razie bezskutecznego upływu terminu, ust. 1 zd. 2 stosuje się odpowiednio.
4. Prezes Sądu Polubownego może zarządzić rozpoznanie sprawy w fazie właściwego postępowania polubownego przez skład pięcioosobowy, jeśli przemawia za tym szczególna zawłość lub precedensowy charakter sprawy, a także, gdy w sprawie pojawia się szczególnie istotne zagadnienie prawne. Dokonane uprzednio przez strony wskazania arbitrów uznaje się za bezskuteczne. Ponad połowę składu pięcioosobowego stanowią arbitrzy z wykształceniem prawniczym.
5. W przypadku wydania zarządzenia, o którym mowa w ust. 4, Prezes Sądu Polubownego wzywa każdą ze stron w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania do wskazania dwóch arbitrów. Przynajmniej jeden ze wskazanych przez stronę arbitrów musi posiadać wykształcenie prawnicze. W razie bezskutecznego upływu terminu wskazanego w zdaniu pierwszym niniejszego ustępu lub uchybieniu obowiązkowi wskazanemu w zdaniu poprzedzającym, stosuje się odpowiednio ust. 1 zd. 2.
6. Wskazani arbitrzy wyznaczają superarbitra spośród arbitrów Sądu Polubownego. Jeśli arbitrzy nie porozumieją się co do osoby superarbitra w wyznaczonym przez Prezesa Sądu terminie, lub dokonają wyboru nie pozwalającego zachować wymogu wskazanego w ust. 4 zd. ostatnie, stosuje się odpowiednio ust. 1 zd. 2.

§ 19.

1. Arbiter, niezwłocznie ujawnia stronom wszystkie nowe okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwość co do jego bezstronności lub niezależności.
2. Arbiter zostaje wyłączony, gdy zachodzą okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności, a także wtedy, gdy nie ma kwalifikacji niezbędnych do prowadzenia danej sprawy.
3. Arbiter może ustąpić w każdym czasie. Jeżeli ustąpienie nastąpiło bez ważnych powodów, arbiter ponosi odpowiedzialność za wynikłą stąd szkodę.
4. Strony mogą w każdym czasie złożyć wspólne pisemne oświadczenie o odwołaniu każdego z arbitrów. Oświadczenie staje się skuteczne z chwilą doręczenia Sekretarzowi Sądu.
5. Strona może złożyć wniosek o wyłączenie arbitra:
 - a) w przypadku arbitrów wskazanych przez stronę samodzielnie lub wspólnie z drugą stroną – tylko na podstawie informacji, którą strona uzyskała po dacie wyznaczenia arbitra, w terminie 14 dni od daty uzyskania tej informacji;
 - b) w przypadku pozostałych arbitrów – w terminie 14 dni od daty wyznaczenia arbitra, a jeśli informację stanowiącą podstawę wyłączenia strona uzyskała po dacie wyznaczenia arbitra, w terminie 14 dni od daty uzyskania tej informacji.

7. Wniosek wraz z uzasadnieniem wyłączenia arbitra strona składa na piśmie do Sekretarza Sądu. Sekretarz Sądu przekazuje niezwłocznie kopię wniosku: Prezesowi Sądu Polubownego, składowi orzekającemu oraz stronie przeciwnej.
8. Arbiter, co do którego złożono wniosek o wyłączenie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania kopii wniosku, składa Prezesowi Sądu Polubownego na piśmie swoje stanowisko w sprawie. §19 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
9. Żądanie wyłączenia arbitra podlega rozpatrzeniu przez Prezesa Sądu w terminie 21 dni od dnia otrzymania wniosku o wyłączeniu, jeżeli do tego czasu arbiter sam ustąpił – wniosek pozostawia się bez rozpoznania. W pozostałych przypadkach - rozstrzygnięcie wniosku następuje przez wydanie postanowienia na posiedzeniu niejawnym. Postanowienie Prezes doręcza stronom oraz składowi orzekającemu. Na postanowienie nie służy zażalenie.
10. Złożenie wniosku o wyłączenie arbitra przez jedną ze stron nie wpływa na bieg postępowania przed Sądem Polubownym, chyba że skład orzekający postanowi zawiesić postępowanie do czasu rozstrzygnięcia takiego wniosku.

§ 20.

1. W trakcie postępowania zmiana w składzie orzekającym oraz zmiana osoby mediatora następuje jedynie w przypadku:
 - a) śmierci arbitra lub mediatora,
 - b) skreślenia z listy arbitrów lub mediatorów,
 - c) zawieszenia arbitra lub mediatora,
 - d) wyłączenia, odwołania lub ustąpienia arbitra lub mediatora.
2. Do wyłączenia arbitra lub mediatora stosuje się art. 1174 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 21.

Właściwe postępowanie polubowne może być prowadzone, w całości lub części, zarówno na rozprawie, jak i na posiedzeniu niejawnym, w zależności tego, który z trybów w większym stopniu przyczyni się do efektywnego przeprowadzenia postępowania polubownego.

II. Postępowanie mediacyjne

§ 22.

1. Właściwe postępowanie polubowne poprzedzone jest postępowaniem mediacyjnym przeprowadzonym w składzie jednego mediatora, chyba, że Prezes Sądu Polubownego uzna, że ze względu na szczególne okoliczności sprawy niezbędne jest jego prowadzenie przez zespół trzech mediatorów. Postępowania mediacyjnego nie przeprowadza się jednak, jeżeli którakolwiek ze stron oświadczy, że nie wyraża zgody na jego przeprowadzenie.
2. Do wyboru mediatorów stosuje się odpowiednio § 18 ust. 1 – 3 i 6.
3. Na wniosek stron Sąd Polubowny może nadać ugodzie formę wyroku. Wyrok Sądu Polubownego wydany na podstawie ugody stron powinien odpowiadać wymaganiom art. 1197 Kodeksu postępowania cywilnego i zawierać stwierdzenie, że jest wyrokiem Sądu

Polubownego. Wyrok taki ma takie same skutki jak każdy inny wyrok Sądu Polubownego.

4. W przypadku zawarcia ugody, o której mowa w punkcie poprzedzającym, stronom zwraca się, w częściach określonych warunkami ugody, kwotę określoną w *Taryfie opłat*.

§ 23.

1. W ramach postępowania mediacyjnego mediator wyznacza termin i przeprowadza sesję pojednawczą, podczas której, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, pomaga stronom uzgodnić warunki polubownego rozwiązania sporu.
2. Mediator jest obowiązany zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że strony zwolnią go z tego obowiązku.
3. Postępowanie mediacyjne powinno się zakończyć na pierwszym spotkaniu, chyba że strony i mediator zgodnie postanowią inaczej.
4. Bezskuteczne jest powoływanie się w toku postępowania przed sądem lub sądem polubownym na propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym.

§ 23¹.

1. Dopuszcza się przeprowadzenie przed Sądem Polubownym wyłącznie postępowania mediacyjnego, pomimo niezawarcia przez strony zapisu na Sąd Polubowny. W takim przypadku podstawą do przeprowadzenia postępowania mediacyjnego jest umowa o przeprowadzenie mediacji przed Sądem Polubownym. Umowa może być zawarta także przez wyrażenie przez stronę zgody na mediację, gdy druga strona złożyła wniosek o jej przeprowadzenie.
2. Warunkiem przeprowadzenia postępowania mediacyjnego, o którym mowa w ust.1, jest wniesienie opłaty określonej w Taryfie opłat za czynności Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego. Jeżeli, w wyznaczonym terminie, opłata nie została uiszczona w pełnej wysokości, Sekretarz Sądu informuje strony o zakończeniu postępowania mediacyjnego i zwrocie częściowo wniesionych opłat.
3. Do postępowania mediacyjnego, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego Regulaminu.

III. Właściwe postępowanie polubowne

§ 24.

1. Skład orzekający instruuje konsumentów, którzy nie są reprezentowani przez profesjonalnych pełnomocników, o przysługujących im prawach w związku z toczącym się postępowaniem polubownym.
2. Właściwe postępowanie polubowne obejmuje:
 - a) wstępne przedstawienie sprawy przez superarbitra,
 - b) wstępne oświadczenia stron, zawierające w szczególności ich twierdzenia oraz fakty i dowody lub proponowane środki dowodowe na ich poparcie,
 - c) postępowanie dowodowe,
 - d) końcowe oświadczenia stron zawierające ich ostateczne stanowisko w sprawie,
 - e) zamknięcie rozprawy.

3. Superarbiter ma prawo wydawania zarządzeń w przedmiocie prowadzenia rozprawy, w szczególności w zakresie przerw w rozprawie, a także porządku na sali obrad.

§ 25.

1. Rozprawa prowadzona jest z wyłączeniem obecności publiczności, chyba że skład orzekający na zgodny wniosek stron postanowi inaczej.
2. Nieobecność na rozprawie prawidłowo powiadomionej strony lub jej pełnomocnika nie wstrzymuje biegu postępowania.
3. W razie nieobecności strony na rozprawie superarbiter lub wyznaczony przez niego arbiter przedstawia wniesione przez nią dowody, wnioski oraz oświadczenia znajdujące się w aktach sprawy.
4. Przepisy zawarte w ustępach poprzedzających stosuje się odpowiednio do innych czynności postępowania polubownego.

§ 26.

1. Strona może składać wnioski dowodowe zarówno dla uzasadnienia własnych twierdzeń i wniosków, jak i dla odparcia twierdzeń i wniosków strony przeciwnej.
2. Przedmiotem wniosku dowodowego są okoliczności mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.
3. Skład orzekający oddala wniosek dowodowy, jeżeli okoliczności których dotyczy, zostały już wyjaśnione zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy lub wniosek złożony został wyłącznie dla zwłoki.
4. W razie potrzeby przeprowadzenia postępowania dowodowego poza miejscem rozprawy, superarbiter może zlecić taką czynność jednemu z arbitrow (arbiter wyznaczony) lub przeprowadzić postępowanie dowodowe w inny sposób, który pozwoli na skuteczne przeprowadzenie dowodu.
5. Protokół zawierający przebieg postępowania dowodowego przed wyznaczonym arbitrem podpisują, oprócz arbitra i protokolanta, także osoby przesłuchane oraz strony, jeżeli są obecne.
6. Odmowę lub niemożność podpisania stwierdza się w protokole.
7. Wyznaczony arbiter ma w zakresie zleconego mu postępowania dowodowego uprawnienia składu orzekającego. Na jego uchybienia strony mogą zwrócić uwagę składowi orzekającemu nie później niż na najbliższej rozprawie. Superarbiter po wysłuchaniu arbitra może zarządzić powtórzenie lub uzupełnienie czynności.

§ 27.

1. Superarbiter zamyka rozprawę, gdy skład orzekający, w świetle postępowania dowodowego, uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną.
2. Superarbiter może ponownie otworzyć zamkniętą już rozprawę, jeżeli przed wydaniem wyroku skład orzekający uzna to za konieczne, ze względu na pojawienie się nowych faktów i dowodów nieznanych wcześniej składowi orzekającemu lub z innych ważnych przyczyn.

IV. Wyrokowanie

§ 28.

1. Po zakończeniu właściwego postępowania polubownego skład orzekający, po niejawnym naradzie, wydaje wyrok.
2. Narada obejmuje dyskusję, głosowanie oraz ustalenie zasadniczych motywów rozstrzygnięcia.
3. Skład orzekający wydaje wyrok bezwzględną większością głosów.
4. Arbiter, który nie zgodził się ze stanowiskiem większości składu orzekającego, może przy podpisywaniu sentencji zgłosić zdanie odrębne i uzasadnić je na piśmie. Uzasadnienie zdania odrębnego dołącza się do akt sprawy.
5. Skład orzekający dokłada należytych starań, aby wydane orzeczenie było skuteczne i wykonalne w rozumieniu przepisów o uznaniu i wykonaniu wyroków sądów polubownych.

§ 29.

1. W zakresie sporządzenia wyroku oraz koniecznych elementów wyroku stosuje się art. 1197 Kodeksu postępowania cywilnego.
2. Uzasadnienie wyroku na piśmie sporządza z urzędu superarbiter w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia sentencji wyroku.

§ 30.

1. Ogłoszenie wyroku powinno nastąpić na posiedzeniu, na którym zamknięto rozprawę. W sprawie zawiłej lub zawierającej istotne zagadnienie prawne skład orzekający może odroczyć ogłoszenie wyroku nie dłużej jednak niż o 30 dni. Skład orzekający ogłaszając postanowienie o odroczeniu ogłoszenia wyroku, wyznacza termin i miejsce jego ogłoszenia.
2. Ogłoszenia wyroku dokonuje superarbiter przez odczytanie sentencji. Po ogłoszeniu sentencji superarbiter przedstawia ustnie zasadnicze motywy rozstrzygnięcia.
3. Wyrok Sądu Polubownego doręcza się stronom.

§ 31.

1. W uzasadnionych przypadkach skład orzekający może wydać wyrok częściowy lub wstępny.
2. Strona może w ciągu 14 dni od doręczenia wyroku, zgłosić wniosek o jego uzupełnienie, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania.

§ 32.

1. Od wyroku Sądu Polubownego nie przysługuje apelacja.
2. Wyrok Sądu Polubownego oraz ugoda przed nim zawarta mają, po zatwierdzeniu przez właściwy miejscowo i rzeczowo sąd powszechny wskazany przez przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, moc prawną na równi z wyrokiem sądu powszechnego.

§ 33.

Publikacja wyroku Sądu Polubownego dopuszczalna jest jedynie za zgodą stron i pod warunkiem nie ujawnienia ich danych osobowych.

ROZDZIAŁ III
Przepisy przejściowe i końcowe

§ 34.

W kwestiach nie uregulowanych w postanowieniach regulaminu stosuje się przepisy części V ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.).

§ 35.

1. Akta spraw oraz dokumenty związane z postępowaniem przed Sądem Polubownym przechowywane są w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego, zgodnie z obowiązującą instrukcją kancelaryjną.
2. Sąd Polubowny przekazuje akta sprawy sądowi powszechnemu na każde jego żądanie.

§ 36.

Zmiany regulaminu dokonuje w drodze uchwały KNF, z urzędu lub na wniosek Zgromadzenia Ogólnego Arbitrów, po zasięgnięciu opinii prezesa Sądu Polubownego.

§ 37.

1. Pierwszych co najmniej dwunastu arbitrów Sądu Polubownego powołuje Przewodniczący KNF w drodze zarządzenia.
2. Zarządzenie, o którym mowa w ust. 1, stanowi podstawę dokonania wpisu na listę arbitrów.
3. Kadencja arbitrów objętych zarządzeniem, o którym mowa w ust. 1, wygasa w dniu 30 września 2011 r.

§ 38.

Prezes Sądu Polubownego corocznie, w terminie do końca kwietnia, przedstawia KNF sprawozdanie z działania Sądu Polubownego za rok poprzedzający.

§ 39.

Sąd Polubowny używa okrągłej pieczęci zawierającej pełną nazwę sądu.

§ 40.

Prezes Sądu pełni funkcję Sekretarza Sądu do chwili jego powołania.

§ 41.

Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 marca 2008 roku.